Dinsdag, 1 December 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3768

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Bittere gevechten aan Moskou-front.

Grote Russische druk op Duitse linies.

Berlijn spreekt van een „ernstige situatie".

In Italië is iets niet in orde, zegt Hull.

SPECIAAL RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Een speciaal Russisch communiqué luidt: „Het offensief van onze troepen duurt voort in het gebied van Stalingrad. Op 30 November hadden onze troepen aan het front van Stalingrad bij het overkomen van de vijandelijke weerstand van 6 tot 10 kilometer voortgang gemaakt en verschillende versterkte plaatsen bezet.

Gedurende de periode van de strijd tussen 26 en 30 November liet de vijand ongeveer 20.000 dode officieren en manschappen op het slagveld liggen. Bij een slag, welke een dag duurde, werden 17 tanks, 37 kanonnen, 40 machinegeweren en 12 opslagplaatsen veroverd en een aantal tanks vernield. De vijand liet 7500 dode officieren en manschappen op het slagveld" (Moskou, (AP) 30.11).

DUITSE BEZORGDHEID OVER HET RUSSISCHE OFFENSIEF.

De Duitse bezorgdheid over het Russische offensief werd weerspiegeld door het Berlijnse nieuwsblad „Lokal Anzeiger", welk de verrassing tot uitdrukking bracht, „dat manschappen en materialen nog ter beschikking van Rusland staan", volgens mededeling van den Berlijnsen correspondent van de „Baseler National Zeitung".

Militaire kringen in de nazie-hoofdstad — aldus de correspondent — zouden een uiterste gereserveerdheid bewaren en „voorwenden, dat het Russische offensief met succes wordt gestuit".

De mogelijkheid, dat het Rode leger nog een ander groot offensief voorbereidt werd gezien in het bericht van den correspondent, dat Duitse verkenningen hebben aangetoond, dat „grote aantallen" van Sovjet-troepen Kalinin ten Noord-Westen van Moskou naderen. Dit gebied wordt beschreven als het „meest belangrijke" aan het gehele Oostfront (Bern, (AP) 30.11).

DUITSERS MOGEN ZICH NIET TERUGTREKKEN.

De Duitsers aan het Centrale (Moskou) front kregen de opdracht om zich in geen geval terug te trekken. Detachementen met machinegeweren zijn geplaatst om het vuur te openen indien enige Duitse afdeling zich zou willen terugtrekken (Moskou, (AP) 1.12).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„In de nacht van 30 November op 1 December zetten onze troepen hun offensief in het gebied van Stalingrad en aan het Centrale front voort als tevoren.

In de Zuidelijke buitenwijken van Stalingrad sloegen onze troepen verschillende vijandelijke aanvallen af. 300 Duitsers werden gedood. In een andere sector wierpen onze troepen de Duitsers uit 8 blokhuizen. 77 Vijandelijke geschutspunten werden vernield door artillerie- en mortiervuur.

Ten Noord-Westen van Stalingrad zetten onze troepen de offensieve operaties voort en bezetten zij een versterkte plaats. 250 Vijandelijke manschappen werden gedood en 10 tanks vernield. Onze troepen veroverden 5 kanonnen, 11 machinegeweren en 21 vrachtwagens.

In een andere sector sloegen onze troepen de vijandelijke tanks uiteen, die poogden onze stellingen aan te vallen. Ten Zuid-Westen van Stalingrad rukten onze troepen voort. De vijandelijke pogingen om onze opmars te stuiten mislukten. Gedurende de nacht werden 700 Duitsers gedood in het gebied van twee bewoonde plaatsen.

Aan het Centrale (Moskou-) front overkomen onze troepen de vijandelijke weerstand en maakten zij voortgang, waarbij verschillende bewoonde plaatsen werden bezet. Zeer hevige gevechten vonden plaats om elk van deze plaatsen. Het hoofdkwartier van een tank- en infanterie-regiment werd verdreven. Bij deze gevechten werden 1000 vijandelijke manschappen gedood. In een gebied sneden onze troepen de vijandelijke schutters met tommygeweren af van hun tanks. 3 Tanks werden vernield en vele Duitsers gedood" (Moskou, (AP) 1.12).

GROOT TANKGEVECHT IN RUSLAND.

Berichten uit Stockholm van de Zweedse correspondenten zeiden, dat volgens een Duitsen militairen zegsman „de grootste tankslag van de oorlog" thans wordt geleverd aan het Centrale Russische front. De zegsman zeide, dat de situatie daar „zeer ernstig" is, waarbij een „compacte muur van Russische tanks tegen onze linies drukt" (Londen, (AP) 1.12).

RUSSISCH OFFENSIEF BIJ VORONESJ VERWACHT.

De radio van Berlijn deelde mede, dat volgens zeggen van een Duitsen militairen zegsman de Russen van plan zijn een nieuw offensief te ondernemen in het gebied van Voronesj (Londen, (AP) 1.12).

RUSSEN NADEREN KOTELNIKOVO.

Ten Zuid-Westen van Stalingrad beweegt het Sovjet-leger zich langs de spoorlijn van Tikhoretskaa naar Kotelnikovo. „Rode Ster" zeide, dat scherpe gevechten plaats hebben met de achterhoede-eenheden van den vijand. Bij deze gevechten werd een aantal dorpen genomen. De laatste stad, die veroverd werd langs deze spoorlijn is Chilekovo (Moskou, (AP) 1.12).

BULGAREN VOLGEN SLECHT VOORBEELD VAN NAZIES.

Joegoslavische Regeringskringen beschuldigden er de Bulgaren van, dat zij een „meedogenloze politiek van uitroeiing en uitmoording van Serben" volgen in de districten waarover zij volgens Duitse orders het toezicht oefenen. Deze gebieden omvatten het gehele Zuidelijke deel van Serbië zover als Jagodina op 95 kilometer ten Zuiden van Beograd. Men zeide, dat een Bulgaars detachement zich stortte op het dorp Kriva Reka en 600 Serben, waaronder vrouwen en kinderen vermoordde (Londen, (AP) 30.11).

UITBARSTINGEN IN ITALIË TE VERWACHTEN.

Cordell Hull gaf op een persconferentie te kennen, dat de Verenigde Staten spoedig uitbarstingen verwachten in Italië's binnenlandse situatie. Men stelde Hull vragen over de berichten betreffende een ernstige onrust in verscheidene delen van Italië, waaronder een oproerig gedrag van het leger. Hij antwoordde, dat hij nog berichten vergaart, die over de situatie binnenkomen en misschien later een commentaar zal geven. Hieraan voegde hij echter toe, dat men niet verrast behoeft te zijn indien men werkelijk van dergelijke ontwikkelingen in Italië verneemt.

In antwoord op een andere vraag gaf Hull uitdrukking aan de hoop, dat het volk in Albanië, welk land zonder waarschuwing geïnvadeerd werd op Goede Vrijdag van het jaar 1939 voordeel zou trekken uit elke gelegenheid om zich te keren tegen de agressors en elken Italiaansen soldaat aldaar op zicht dood te schieten. Hull zeide, dat hij geen inlichtingen had over de situatie te Toulon sedert het bericht omtrent de vernietiging van de Franse vloot door eigen bemanningen (Washington, (AP) 30.11).

FASCISTEN DOEN HUN ARMBAND NIET AAN.

In de laatste aanwijzing van de Italiaanse gevoelens viel de „Corriere della Sera" van Milaan de fascisten aan, die nalaten de armbanden van hun partij te dragen en „daardoor" aantonen, dat zij afwijken van het régime en de belangstelling in Italië's strijd verloren hebben. Berichten van Milaan deelden mede, dat het blad zijn critiek richtte tegen „zekere fascisten, die niet meer de partij-armbanden dragen en daardoor in het openbaar tonen, dat zij geen belang meer hebben in de reusachtige strijd, waarin het régime en daarmee Italië gewikkeld is. Deze gereserveerde houding is lafhartig." Naar men zegt zou het nieuwsblad verder beweren: „Elkeen, die opzettelijk zijn armband niet draagt, wenst zijn afkeer te kennen te geven van de binnenlandse en buitenlandse politiek. Hij moet weten, dat zulk een houding in oorlogstijd gelijk staat aan hoogverraad. Elkeen, die de armband van de fascisten niet draagt, is een opportunist, die persoonlijke voordelen zoekt. Deze gevallen moesten evenwel zeldzamer worden om de partij te zuiveren, die in voortgang is en welke het fascisme de kracht zal geven van elk leger" (Bern, (AP) 30.11).

HJALMAR SCHACHT HEEFT EEN NIEUWE OPDRACHT.

De vroegere Duitse tovenaar in financiële aangelegenheden, Dr. Hjalmar Schacht kwam weer op het politieke toneel met berichten, dat hij op verzoek van Hitler een uitgebreid rapport samenstelt over de wijze waarop de oorlog zou kunnen eindigen met de gevolgen van dien voor Duitsland.

Zegslieden met relaties bij de As zeiden, dat de Duitse Führer persoonlijk aan Schacht gevraagd had de taak te ondernemen en hem voorzien had van nieuwe kantoren en 20 secretarissen. Schacht is nog in het Duitse cabinet hoewel hij zelden in publieke zaken optreedt. Men zegt, dat hij de opdracht heeft de basis van zijn studie te vestigen op de veronderstelling, dat het nazie-regiem zou blijven voortbestaan, doch de mogelijkheid te overwegen, dat men Italië als Geallieerde zal verliezen en wat zou gebeuren indien Duitsland verslagen wierd. Schacht, die jarenlang geworsteld heeft met Duitslands financiële en economische problemen onder het vredesverdrag van Versailles, zou — naar men meldt — zijn gevraagd zijn rapport zo samen te stellen, dat Hitler ogenblikkelijk het hoofd zou kunnen bieden aan elk der volgende moeilijkheden: dat Duitsland de oorlog wint; dat Duitsland een overeenkomst treft met zijn huidige vijanden; dat afzonderlijke vredesverdragen worden gesloten met Frankrijk, Groot Britannië, de Verenigde Staten en Rusland; dat Duitsland de steun verliest van Italië, Roemenië, Hongarije of andere vazalstaten.

Hoewel hoofdzakelijk handelend over de economie van de oorlog en de toekomstige vrede zal de studie ook moeten handelen over de politieke toestanden, welke in Duitsland zullen ontstaan, indien de Verenigde Landen in staat zouden zijn voorwaarden te stellen die door Roosevelt, Churchill en Stalin geopperd zijn in hun redevoeringen (Aan de Duitse grens, (AP) 30.11).

HIMMLER KWAM IN TOULON.

De radio van Moskou zeide in een Tass-bericht uit Génève, dat Heinrich Himmler te Toulon arriveerde samen met de campagne van de nazies om alle Fransen in de vroegere onbezette zone te arresteren, die ervan beschuldigd worden zich tegen de Duitse overheden te verzetten of behoren tot onwettige organisaties. Zij evenals de officieren, die zich hebben verzet tegen de demobilisatie van het Franse leger, zullen worden berecht door Krijgsraden. Zij zien mogelijk de doodstraf tegemoet (Londen, (AP) 30.11).

DUITSERS BEZETTEN FORTEN ROND TOULON.

Van Duitse radio-uitzendingen:

Het DNB zeide, dat de forten rond de grote Franse vlootbasis Toulon bezet zijn door de Duitse troepen en dat „sterke Duitse detachementen infanterie zijn gelegerd in de nabijheid van Toulon" (Berlijn, (AP) 30.11).

Het nieuws van vandaag.

Het Russische front schijnt nog verschillende verrassingen in zich te houden. Op het ogenblik, dat de Russische offensieven bij Stalingrad en aan het Centrale (Moskou-) front zich gestadig ontwikkelen, komen berichten omtrent grote Russische concentraties en eindeloze colonnes, die zich naar het front begeven. Een bericht zegt, dat in de richting van Kalinin een nieuw offensief in voorbereiding is. Een ander zegt, dat bij Voronesj een aanval verwacht kan worden. En dan heersen nog belangrijke activiteiten aan de Leningrad- en Volkhovfronten.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat de Russen reeds grotere successen geboekt hebben dan zij bekend maakten. Zo hebben zij nooit verteld, dat Schlüsselburg ten Zuid-Oosten van Leningrad heroverd werd. Dit bericht kwam enige tijd geleden van de Duitsers zelf. Thans spreken Duitse berichten van een „compacte muur van Russische tanks, die tegen de Duitse linies drukt" en van een „ernstige situatie", aan het Centrale front. Het Russische middagcommuniqué zelf spreekt van „hevige gevechten" aan het Centrale front en verder voortgang met beide offensieven. Van de Caucasus wordt helemaal geen melding gemaakt (blz. 1).

De Geallieerde strijdkrachten in Noord-Afrika dringen verder in Oostelijke richting naar de Middellandse Zeekust tussen Bizerte en Tunis om de enige overgebleven verkeersweg tussen de beide steden door te snijden. Terwijl de grondstrijdkrachten onder pittige luchtaanvallen voortgang maakten door de vijandelijke mijnenvelden kwamen Britse valscherm-troepen neer nabij een klein vliegveld, dat zonder veel weerstand van de As-strijdkrachten genomen werd. Men verwacht elk uur dat de bestorming van de vlootbasis Bizerte en de hoofdstad Tunis zal beginnen. Beide steden staan binnen het bereik van het Geallieerde geschut en volgens Radio-Berlijn wordt Bizerte reeds beschoten. De spoorlijn tussen de beide steden werd bereids doorgesneden te Djedeida. Noordamerikaanse en Franse troepen rukken verder naar het Zuiden op in de richting van Sfax en Gabes, de havenplaatsen aan de Oostkust van Tunis (blz. 1).

Te Algiers arriveerden thans twee Franse duikboten, die uit de haven van Toulon ontsnapten.

In Toulon schijnt het blijkens berichten uit Vichy niet erg kalm te zijn.

Trouwens, van Italië zelf worden zulke vreemde dingen verteld. Cordell Hull zeide op een persconferentie, dat men niet vreemd moet opkijken als er wat zou gebeuren.

Tunis en Bizerte binnen bereik van Geallieerd geschut.

2 Duikboten uit Toulon arriveren in Algiers.

Eiland Réunion voegt zich bij Strijdende Fransen.

Troepen uit Djiboeti komen naar Geallieerden over.

WAS DARLAN REEDS LANG IN CONTACT MET DE GEALLIEERDEN?

De radio van Parijs zeide, dat Darlan maandenlang in contact was met de Noordamerikaanse autoriteiten door middel van den Noordamerikaansen zaakgelastigde Pickney Tuck. Dit werd „onthuld" op een conferentie te Algiers tussen Eisenhower en de Britse officieren (Londen, (AP) 1.12).

TUNIS, HET EERSTE DOEL.

Alfred Wall seint uit Londen:

De Geallieerde pantserstrijdkrachten drongen dichter dan 20 kilometer op naar het gedeeltelijk geïsoleerde Tunis, terwijl haar bommenwerpers de hoofdstad, Bizerte en Tripoli aanvielen in een crescendo van vernieling, welk erop gericht is de As geheel uit Afrika te verdrijven.

Generaal Eisenhowers Hoofdkwartier zeide, dat het 1e Britse leger, gesteund door schitterend bewapende Noordamerikaanse colonnes, zich een weg naar het Oosten vecht en Djedeida bezette, een spoorwegknooppunt ten Noord-Westen van Tunis, dat reeds binnen het bereik is van de veld-artillerie. De Geallieerden bevonden zich dwars over de hoofd-spoorlijn in het Noorden van Tunis. Deze werd door gesneden, waardoor de belangrijke verbindingslijn naar de Franse vlootbasis Bizerte, waar de Duitsers zich krachtig ingegraven hebben, is verbroken.

De Britten en Noordamerikanen schenen een wig recht naar de kust te drijven langs de spoorlijn, waarbij de onderwerping van Tunis klaarblijkelijk hun eerste doel was. Daarna zullen Bizerte, Sfax en Gabes geïsoleerd kunnen worden en één voor een kunnen worden genomen.

Tripoli, de laatste overgebleven voorraadhaven van Libye voor Rommels Afrika Corps, dat zich ingegraven heeft bij de engte van El Agheila — 650 kilometer verder naar het Oosten — werd dag en nacht aangevallen door Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators alsmede door de Royal Airforce. Andere vliegtuigen bombardeerden het grote Comiso-vliegveld op Sicilië van waaruit de vijand zijn Afrikaanse luchtstrijdkrachten aanvult.

Britse bommenwerpers van bases in Engeland staken wederom de Alpen over om een vernietigende aanval te doen op Turijn in het Noorden van Italië. De stad lag reeds in rook en puin van de veel zwaardere aanval van 24 uur tevoren.

Terwijl de stalen vangarmen van de Geallieerde strijdmacht porden naar de defensies van Tunis en Bizerte, zeiden berichten van de As, dat het 8e Britse leger in Libye zijn eerste slagen met tanks deed naar de stelling bij El Agheila. De Duitsers zeiden, dat de aanval werd afgeslagen, doch Caïro zeide, dat niets te vermelden was van de strijd op het land.

Men gelooft, dat Generaal Montgomery een overweldigende vuurkracht en luchtmacht vergaart alvorens de Libyse slag tegen de Duitse en Italiaanse overblijfselen te hernieuwen. Hij maakte 1100 kilometer voortgang van El Alamein, over gerekte voorraadlinies, door mijnenvelden en regenstormen.

Generaal Andersons 1e leger in Tunis kwam over een afstand van 650 kilometers van Algiers uit binnen 22 dagen over een woest terrein.

Berichten van de As zeiden, dat versterkingen in pantserstrijdkrachten nog steeds Tunis binnenstroomden om de kracht van de Geallieerden te vergroten. De Vichy-radio van de Duitsers meldde, dat de Britten aan de grens van Algerië en Tunis nog meer tanks hadden aangevoerd (Londen, (AP) 30.11).

2 FRANSE DUIKBOTEN ARRIVEREN TE ALGIERS.

Van Franse radio-uitzendingen:

Een uitzending van Radio Algiers werd opgevangen volgens welk 2 Franse duikboten, die uit Toulon ontsnapten ten tijde van de Duitse bezetting, te Algiers zijn aangekomen. Zij werden geïdentificeerd als de „Casablanca" en „Marsouin" (Vichy, (AP) 30.11).

Het Britse nieuwsagentschap zeide, dat de radio van Algiers bekend maakte, dat een Franse duikboot hedenavond te Algiers is aangekomen uit Toulon (Londen, (AP) 30.11).

RÉUNION VOEGT ZICH BIJ STRIJDENDE FRANSEN.

Het Franse Nationale Comité maakte bekend, dat het eiland Réunion zich bij Strijdend Frankrijk heeft gevoegd. Men zeide, dat geen levens verloren gingen bij de operaties om het eiland te bezetten. Hieraan voegde men toe, dat in tegenstelling tot de berichten van Vichy geen vreemde troepen deelnamen in deze operatie, welke uitsluitend aan de Strijdende Fransen was toevertrouwd (Londen, (AP) 30.11).

FRANSEN VAN DJIBOETI VOEGEN ZICH BIJ GEALLIEERDEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat een belangrijk deel van het Franse garnizoen te Djiboeti de grens naar Brits Somaliland is overgestoken en de Britse officieren in contact met hen zijn. Vichy had gezegd, dat zij afvalligen waren. (Londen, (AP) 30.11).

MESSERSCHMITTS VALLEN ENGELSE KUST AAN.

Twee Messerschmitts beschoten een bewoond gebied aan de Engelse Zuidkust met kanonvuur en snelden toen terug over het Kanaal. Lichte schade werd aangericht. Er vallen geen ongevallen te betreuren. In een stad aan de Zuidoostelijke Engelse kust dook een andere aanvaller uit de wolken omlaag op een spoorwegstation. Een trein werd met machinegeweervuur bestookt en de machinist werd gedood (Londen, (AP) 30.11).

5 WAACS IN ENGELAND AANGEKOMEN.

Het Hoofdkwartier van het Noordamerikaanse leger in Engeland maakte bekend, dat 5 leden van het vrouwelijke hulpcorps van het leger, als de eersten die Groot Britannië bereikten, in Londen zijn aangekomen. Zij werden belast met administratieve werkzaamheden (Londen, (AP) 1.12).

Nederland.

AARTSBISSCHOP DR. J. DE JONG ERNSTIG ZIEK.

De Aartsbisschop van Utrecht, de grote bestrijder van het nationaal-socialisme, Zijne Hoogwaardige Excellentie Doctor Johannes de Jong is zeer ernstig ziek. Hem zijn — zo meldt de „Telegraaf" van 12 November — de H.H. Sacramenten toegediend.

DE GEESTELIJKE VERZORGING VAN DE NEDERLANDSE ZEELIEDEN IN NEW YORK.

Van den Amigoe-man te New York:

Reeds geruime tijd ijveren de katholieken en vele protestanten voor een systematische geestelijke verzorging van de opvarenden ter koopvaardij, waaraan sedert het uitbreken van de oorlog niets gedaan is.

Indien wij zeggen niets gedaan, dan lopen wij de kans een fel protest uit te lokken. Wij krijgen dan te horen, dat er wel iets gedaan is. Er is hier in New York een protestantse kerk, waar leken in toga preken en waar de rabbijn aan de dienst deelneemt. Men versta ons wel; wij critiseren deze dienst niet. Integendeel wij hebben waardering voor elk streven van deze aard. Er bestaat slechts bezwaar tegen het feit, dat deze bijeenkomsten als de „Nederlandse kerkdiensten" aangekondigd worden en dat deze kerk zelfs de „Nederlandse cathedraal" genoemd is. Dit gaat veel te ver en plaatst alle andere dan deze liberale groep in een moeilijke positie. Katholieken en Gereformeerden kunnen een dergelijke dienst niet als een kerkdienst beschouwen. Het is zelfs in de Nederlandse Hervormde Kerk verboden, dat leken in toga preken. Men is zelfs in een circulaire zo ver gegaan te zeggen, dat deze kerkdiensten de beste traditie van het Huis van Oranje weergaven, hetgeen zoals vanzelf spreekt in de positief christelijke kringen niet anders dan algemene ergernis en verontwaardiging in het leven geroepen heeft.

Welnu enkele zeelieden zijn in deze bijeenkomsten geweest. Dat noemt men geestelijke verzorging. Bovendien zijn op niet te opvallende wijze in het Zeemanshuis kerkdiensten van andere gezindten aangekondigd. Doch dit alles is geen geestelijke verzorging in de geest zoals wij en ook de Noordamerikaanse Regering zulks opvatten.

Gelukkig is hierin thans verandering gekomen. Sedert de oud-Minister Maximiliaan P. L. Steenberghe de leiding van de scheepvaart-missie op zich genomen heeft, is de aanstelling van aalmoezeniers voor de handelsvloot aan de orde gesteld. Binnenkort kan een definitieve regeling verwacht worden, niet alleen voor de katholieken, maar ook voor de protestanten.

Op 10 Mei 1940 brak de oorlog uit. Einde 1942 komt het probleem van de geestelijke verzorging aan de orde. Is dit in overeenstemming met de inzichten van het Nederlandse volk in het bezette gebied?

Wij betwijfelen het.

Mogen de Nederlanders — al zijn dan ook bepaalde groepen van de Nederlandse bevolking in de Verenigde Staten zwak vertegenwoordigd—onder de emigratie en ambtenaren anders handelen dan het volk van Nederland?

Het stellen van de vraag is het geven van een ontkennend antwoord.

Daarom besluiten wij dit artikel met een oud-Hollandse zegswijze:

„Beter laat dan nooit" en vergeten in het nationale belang het onrecht. Want een onrecht was het.

100 PATRIOTTEN ZULLEN TERECHT STAAN.

Meer dan honderd Nederlandse saboteurs wachten op hun berechtiging, aldus deelt het „Algemeen Handelsblad" (van 14 November) mede. Zij zullen terecht staan wegens brandstichting en andere sabotage-handelingen. Het blad deelt mede, dat deze sabotage uit een centraal punt was georganiseerd. Zij had o.a. ten gevolge dat een grote meelfabriek tot de grond toe afbrandde. Branden ontstonden meestal na de oogst. De groep bestaat voornamelijk uit werklieden, doch er zijn ook studenten en mensen uit de handel onder. De voornaamste verdachte is een bekend Amsterdams sociaal-democratisch oud-gemeenteraadslid. Doch de hoofdleider is niet bekend. Ook niet aan de verdachten. Zij noemen hem „Frans" doch weten niet wie en wat hij is. De leeftijd dezer honderd loopt van 16 tot 47 jaar.

COMITÉ'S OM VREDESEISEN OP TE STELLEN.

Acht Geallieerde Regeringen hebben het besluit genomen onmiddellijk een comité te vormen, dat tot taak heeft eisen op te stellen, die na de vrede aan den vijand gesteld zouden moeten worden. Dit comité zal zijn ontwerp-eisen voorleggen aan de ministers-presidenten en ministers van Buitenlandse Zaken dezer Geallieerde Regeringen.

Deze acht zijn: **Nederland,** Noorwegen, België, Strijdend Frankrijk, Hellas, Polen, Joegoslavië en Tsjechoslowakije. Ieder wordt in het comité door twee leden vertegenwoordigd. De namen dezer vertegenwoordigers zijn nog niet bekend.

DE SURINAAMSE BANK.

Aan de Memorie van Antwoord van de Surinaamse Begroting 1943 ontlenen wij het volgende:

Omtrent de na de oorlog voor Suriname meest gewenste vorm van circulatiebank kan thans nog geen oordeel worden uitgesproken; er zijn verschillende mogelijkheden, welke nadere beschouwing vereisen in het licht van na-oorlogse verhoudingen. Zowel een eigen gouvernementsbank, als een gecombineerde bank met Curaçao zijn oplossingen welke enerzijds iets aantrekkelijks, anderzijds grote bezwaren hebben. Destijds is ook nog gedacht aan stichting van een agentschap der Nederlandse bank in Suriname. De in Nederland terzake ingestelde commissie had nog geen advies uitgebracht. Vooralsnog schijnt het aangewezen om gedurende de oorlog het octrooi van de Surinaamse bank op de voet van artikel 2 lid 2 der Surinaamse bankwet, telkens van jaar tot jaar te doen voortduren.

HOLLAND-AMERIKA LIJN VIERDE 70-JARIG BESTAAN.

In de maand October vierde de Holland-Amerika lijn de 70e jaardag, dat zij de trans-Atlantische Oceaandienst op zich nam. Het stoomschip „Rotterdam", het eerste van de 4 stoomschepen dezer maatschappij, die deze naam gevoerd hebben, vertrok op 15 October 1872 uit de haven van Rotterdam naar New York. Het schip had slechts één enkele schroef en was 1.684 bruto-ton groot, terwijl het tevens voorzien was van zeilen als eventuele hulpkracht. Met nog een ander zusterschip de „Maas" was het gebouwd door Henderson, Coulborn & Co., te Renfrew, Schotland. Deze schepen hadden een snelheid van 10½ knopen en maakten de reis over de Oceaan in 16 dagen.

In April 1873 werden de statuten van de Nederland-Amerika-lijn te Rotterdam getekend. De naam Holland-Amerika lijn werd in het jaar 1896 aangenomen, doch de vlag van de maatschappij werd niet veranderd. Gedurende Wereldoorlog I toen Nederland neutraal was, onderhield deze maatschappij een ononderbroken, alhoewel enigszins beperkte verbinding met Amerika. Thans voor de eerste maal in de geschiedenis van de Holland-Amerika-lijn zijn alle verbindingen verbroken.

GOEBBELS LEGDE EEN KRANS.

Bij zijn bezoek aan Nederland heeft Paul Joseph Goebbels de „fijnzinnige daad" — een Germaansen oppperpropagandist waardig — verricht een krans te leggen op het graf van een Nederlands soldaat op de Grebbeberg.

Goebbels was tevens tegenwoordig bij de opening van het „Deutsche Theater in den Niederlaenden" te 's Gravenhage. Hij werd vergezeld door Arthur Seyss Inquart en zijn Nederlandsen collega, verrader Van Geelkerken.

Heden ontving de Joodse Gemeente alhier uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika het bericht, dat door alle Joodse organisaties in de Verenigde Staten morgen, 2 December 1942, tot rouw- en vastendag is verklaard voor de gehele wereld in verband met de bevestiging van het bericht, dat Hitler bevolen heeft alle Joden in de bezette gebieden uit te roeien vóór 31 December van dit jaar.

Tengevolge van dit bevel zijn reeds 2.000.000 Joden als slachtoffers gevallen. Daar het bericht te laat ontvangen werd, zal de rouw- en vastendag voor Curaçao morgen niet doorgaan, doch zal deze later bepaald worden.

In de Synagoge „Mikvé Israël" van de Nederlands Portugees Israëlitische Gemeente zal echter morgenmiddag om 17 uur een biezondere dienst gehouden worden.

PROFESSOR PLANTEGA †.

Een belangrijk Nederlander is op 51 jarige leeftijd te Wassenaar gestorven: Prof. Dr. Ir. J. H. Plantega, hoogleraar aan de academie voor beeldende kunsten te 's Gravenhage.

DE DURE CANDIDAAT UIT ARGENTINIË.

Ontleend aan de Memorie van Antwoord van de Surinaamse Begroting 1943:

Naar aanleiding van het verzoek om inlichtingen inzake overkomst uit de Verenigde Staten van iemand, die op het departement van sociale en economische zaken zou worden tewerk gesteld, merkt ondergetekende [de Gouverneur van Suriname] op, dat hier waarschijnlijk wordt gedoeld op het overkomen uit Argentinië van den directeur der maatschappij voor handelsbetrekkingen Holland — Zuid-Amerika, die naar een betrekking in Suriname had gesolliciteerd.

Daar de ervaring heeft geleerd, dat men voorzichtig dient te zijn met schriftelijke inlichtingen, werd het nodig geoordeeld den betrokkene voor persoonlijke kennismaking en bespreking te doen overkomen.

Om verschillende redenen is het niet tot een tewerkstelling gekomen.

De kosten der reis, die voor landsrekening dienden te komen, hebben ƒ 1.200.18 bedragen.

Hoewel deze uitgaaf niet tot enig positief resultaat heeft geleid, kan zij niet ongemotiveerd worden geacht, aangezien daardoor een wellicht blijvende teleurstelling werd voorkomen.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Bietenblaren zullen nu worden gebruikt bij de vervaardiging van Nederlandse...... sigaren.

— Prins Bernhard en de meeste Nederlandse Ministers waren aanwezig op de bijeenkomst van de Anglo Batavian Society te Londen, die ten doel heeft de Brits-Nederlandse banden te versterken.

— Oud-gouverneur Lehman van New York zal binnenkort worden benoemd tot leider van de voedsel- en kleding-voorziening van tijdelijk-bezette Geallieerde Landen.

— Kraus, leider van het Duitse motor-transport-corps heeft Nederland bezocht.

— Prinses Juliana heeft to Ottawa de volgende Nederlandse zeelieden ontvangen: A. H. Hazevoet, D. Wesstrate, G. J. Glondi, G. Gorter, G. Visser en H. A. Homan.

— Verschillende kabels van de Duitse weermacht zijn te Bloemendaal doorgesneden. Deshalve heeft de gemeente een boete van niet minder dan een millioen gulden gekregen. En gedurende acht weken moeten Bloemendalers bewakingsdienst doen.

— Op 63-jarige leeftijd is in Nederland overleden Mr. J. U. Polman advocaat-generaal bij het Gerechtshof in Den Haag.

— H.M. de Koningin heeft een noenmaal aangeboden aan Wladyslaw Raczkiewicz, president der Poolse Republiek.

Curaçao.

ZUSTER VINCENTIA VIERT FEEST.

Morgen zal het 25 jaar geleden zijn, dat Zuster Vincentia geprofest werd bij de gasthuiszusters van de Congregatie van Breda. Bijna geheel die 25 jaar heeft de Zuster, met een korte onderbreking op Bonaire, op het eiland Curaçao doorgebracht. In al die jaren heeft Zuster Vincentia zich met de grootste zelfopoffering aan de verpleging van haar medemensen gewijd. 25 Jaar lang bleef zij trouw aan haar gelofte, om God en de mensen te dienen.

Moge het haar gegeven zijn nog vele jaren te arbeiden tot grotere glorie Gods en tot heil harer medemensen.

DE REGENVAL.

Voor een goed overzicht van de regenval in de maanden October en November geven wij nog eens een volledige opgaaf.

October: 6 — 1.9 mm.; 14 — 21.5 mm.; 17 — 12.5 mm.; 19 — 1.3 mm.; 20 — 51.1 mm.; 22 — 1.1 mm.; 23 — 23.5 mm.; 25 — 7.4 mm.; 26 — 24.7 mm.; 27 — 22.8 mm.; 28 — 0.3 mm.; 29 — 29.2 mm.; 30 — 8.8. m. Totaal **206.1 mm.**

November: 1 — 8.2 mm.; 3 — 67.9 mm.; 4 — 3.5 mm.; 5 — 7.5 mm.; 7 — 22.5 mm.; 11 — 4.6 mm.; 17 — 37.0 mm.; 18 — 3.6 mm.; 22 — 2.5 mm.; 23 — 39.9 mm.; 24 — 6.4 mm.; 25 — 1.1 mm.; 26 — 1.7 mm.; 28 — 26.5 mm.; 29 — 21.0 mm.; 30 — 1.4 mm. Totaal: **255.3 mm.**

Het gehele totaal over deze twee maanden is **461.4 mm.**

G.P.D. SPREEKT.

Hedenavond om 20 uur zal de Chef van de Gouvernementspersdienst voor de radio een rede houden.

OPBRENGST SPELDJESDAG.

Men schrijft ons:

De opbrengst van de op Zaterdag en Zondag jongstleden gehouden speldjesverkoop voor de Kerstviering van den zeeman heeft tot nu toe een bedrag van ƒ 1922.66½ opgebracht. Alhoewel dit bedrag sommigen groot mocht lijken is dit allerminst het geval en dekt het naar raming slechts één vijfde van hetgeen er nodig is. Laten wij den Zeeman niet teleurstellen en met milde hand bijdragen tot het bereiden van een gezellig Kerstfeest.

Stort naar ieder vermogen uw bijdrage op de rekening bij de Hollandse Bank Unie of bij de Maduro & Curiels Bank. Helpt den Zeeman, want de nood is groot!

PRINS BERNHARD OVER CURAÇAO.

Prins Bernhard heeft voor Radio Oranje van zijn reis naar het Westelijk Halfrond verteld. Hij zeide zijn vrouw en kinderen in de beste gezondheid te hebben aangetroffen. De Prinsesjes waren zeer gegroeid, en zijn op de kleuterschool. Over zijn bezoek aan President Roosevelt: „Ik had gelegenheid veel met hem te bespreken en eens te meer kwam ik diep onder de indruk van zijn diep inzicht in de wereldgebeurtenissen en zijn enorme energie. De President gevoelt zeer veel sympathie, mede door zijn afkomst, voor Nederland."

De Prins vertelde hoe hij naar West Indië vloog en hoe geroerd hij was weer op vrij-Nederlandse bodem te zijn, hoe warm en hartelijk de ontvangst op Curaçao was en dat de kinderaubade daar hem herinnerde aan de schone dagen in Nederland in 1937. Over de defensie van Curaçao en Aruba zeide de Prins, dat de samenwerking tussen de Nederlanders en de Noordamerikanen niets te wensen overlaat. Ook de geestdriftige **ontvangst** in Suriname had den Prins diep getroffen. „Overal vond ik ons Volk vervuld van een brandende nationale geest, trouw aan Koningin en Vaderland en zijn uiterste **best doende** om mede te helpen aan de bevrijding van ons Koninkrijk."

„DEVIEZEN".

Iemand vraagt ons: 1) wat feitelijk „deviezen" zijn, 2) vanwaar het woord zijn oorsprong heeft, 3) of er een Nederlands aequivalent voor bestaat, en 4) of het gouvernement niet eens een officiële verklaring omtrent de betekenis van dit woord in zijn huidig gebruik geven kan.

Als antwoord diene hierop, dat 1) een devies een wapenspreuk is, bijv. Pax Justitiae et Honor Pietatis, 2) het woord „devies" is ontstaan uit het Latijnse divisus = verdeeld, welk woord later, verfranst tot devise, gebruikt werd door de strook of band welke de wapenspreuk draagt en meestal onder of rond het wapen kronkelt, 3) een Nederlands woord ervoor dus is wapenspreuk, leus of soortgelijke betitelingen.

4) **Tegenwoordig** wordt het woord „devies" gebruikt om alle in het buitenland in buitenlands geld betaalbare bankbiljetten, wissels, promessen, chèques e.d. aan te duiden en in deze betekenis is het woord **Duits.** Waarom het Duits hier „Devise" gebruikt is ons niet bekend; een Nederlands woord ervoor **in deze** betekenis is **ons** niet bekend, maar **natuurlijk** kan een goed Nederlands woord hiervoor gevonden worden, want onze taal is zeker rijk genoeg om ook dit begrip uit te drukken en daarom zou het Gouvernement zeker goed doen om een woord uit te denken om dit Duitse woord door een Nederlands te vervangen. In het Engels noemt men het foreign paper, foreign bills; in het Frans devise; in het Spaans divisa, letra extranjera.

IS OOK UW BRIEF ER BIJ?

Brieven voor de volgende personen bevinden zich op het Kantoor van het Rode Kruis, Pietermaai 22, waar zij ook kunnen worden afgehaald:

Borgart, Johannes Hendrikus; **Bitter** Paulus Hendrik; **Horvers,** Josephus; **Heul,** Jacob van den; **Jong,** Johan de; **Krinpen,** G. van; **Laan,** Maria Jacoba van der; **Leeuwenburg,** Cornelis; **Ligtermoet,** Reinier Jacobus; **Lederer,** Jans; **Sart,** Emile **Tigchelaar,** Johan T. **Weijer,** C. v.d.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

De oefenaar schrijft:

Zoals wij al weten, is er op Suffisant een afdeling voor athletiek opgericht. Er komen daar ongeveer een 100 junioren en ongeveer 40 senioren. In verband met de nogal afgelegen ligging van Suffisant en ook met het huiswerk, dat de schoolgaande jeugd thuis moet maken, is er besloten de oefeningen iedere Woensdag op Suffisant te houden van 16.30 uur tot donker worden.

De oefeningen op het Rif op Woensdagavond vervallen dus, hetgeen natuurlijk niet zeggen wil, dat de athleten 's Woensdags op het Rif kunnen wegblijven. Diegenen, die op het Rif oefenen gaan gewoon door en het ligt nu aan jullie om te laten zien of jullie fut en energie genoeg hebt om die éne avond dat de oefenaar andere athleten moet gaan helpen, zelf door te gaan met de oefeningen.

De examens van de Ambachtsschool zijn binnenkort en na die spannende dagen komen al diegenen, die nu hard studeren terug om op het sportveld weer ontspanning te vinden.

Jongens, doet extra je best, dat jullie slagen of overgaan naar een hogere klas, zodat wij volgende maand met een diploma of met goede cijfers terug komen om weer gezellig en degelijk te gaan oefenen voor de goede conditie tijd door ons te houden open wedstrijd.

Dus jongens, doet je best, maar vóór alles, eerst je studie.

Wij ontvingen.

Pater Philippus H. Offermans O.P. heeft een boekje uitgegeven getiteld **„Gloria in Excelsis Deo".** 50 Liederen in de Papiamentse taal voor de tijd van de Advent en voor Kerstmis. De liederen worden voorafgegaan door de gebeden van de Novene, die het Kerstfeest voorafgaat. Het is een echt handig boekje voor in de Kerk en thuis. Het voorziet in een behoefte.

De vrome gezangen voeren op tot God en geven uiting aan wat er leven moet in het katholieke hart. De Apostolisch Vicarius van Curaçao, Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. P. I. Verriet O.P. schreef een voorwoord, waarin Hij het boekje met blijdschap begroet, omdat het mede zal helpen den gelovigen de vrede en de blijdschap van het Kerstfeest nader te brengen.

Een verheugd hart moet zingen en het zingen is een dubbel bidden. Het boekje verdient een grote verspreiding. De prijs van 30 cent kan voorwaar geen bezwaar zijn tot kopen zijn.

Buitenland.

DE ASSTRIJDKRACHTEN IN NOORD-AFRIKA.

Een commentator schatte, dat de as meer dan 200 vliegtuigen in Tunis alleen had, waaronder 2 bombardements- en 2 gevechtsgroepen en een strijdmacht van verkenningstoestellen. Een gedeelte van deze vliegtuigen zou volgens deze bron op Sicilië gestationeerd zijn omdat de 4 vliegvelden, die door den vijand in Tunis bezet worden onvoldoende voor alle zijn. De zegsman voegde hieraan toe, dat het aantal troepen van de As in Tunis ongeveer uit 30.000 man bestaat waaronder twee divisies luchttroepen van 7500 man elk en een gemotoriseerde divisie van 15.000 man. Een officieuze doch gewoonlijk betrouwbare bron, die niet genoemd kon worden, zeide, dat Rommel — naar men meent — ongeveer een tankdivisie heeft van 200 tot 220 tanks en 8000 man als ruggegraat van zijn gehavende Afrika Corps te El Agheila. Bovendien zou de Libyse Commandant van de As 4 gereorganiseerde divisies infanterie hebben doordat hij zulke artillerie- en bevoorradingstroepen opnam, welke hem in het achterland ter beschikking stonden. Deze zegsman rekende, dat Rommels overgebleven strijdmacht uit ongeveer 60.000 man bestaat of rond de helft der sterkte van zijn oorspronkelijke strijdmacht. De troepen, welke hij nog heeft, worden beschreven als inferieur in gevechtsqualiteiten. Klaarblijkelijk hoopt Rommel het lang genoeg uit te houden om naar Tripoli te komen en enkele van zijn troepen naar Tunis te zenden (Londen, (AP) 30.11).

VOORTGANG IN TUNIS.

De Anglo-Amerikaanse strijdkrachten, die van Djedeida in Oostelijke richting opdringen, dreven diepere wiggen tussen Tunis en Bizerte en dreigen om de Duitse strijdkrachten rond de twee steden in segmenten te verdelen. Tegelijk pogen zij de vijandelijke verbinding met Tripoli door te snijden met een Frans-Amerikaanse opmars naar het midden van de Tunische kust. De Geallieerde strijdkrachten werpen elk uur meer vliegtuigen in de aanval en volgens een gezaghebbend persoon is de Luftwaffe de mindere in de lucht, hoewel nog veel bittere gevechten verwacht worden.

Het Franse communiqué deelde mede, dat de Franse troepen Yideida en Pont du Fahs binnentrokken op 16 kilometer van elkaar gelegen. Hier consolideren zij hun posities. Gisteren laat liep een tweede Franse duikboot uit Toulon, de „Marsouin" de haven van Algiers binnen om zich te voegen bij de strijdkrachten van Darlan.

Nogues met het hoofd van het Cabinet Admiraal Michelier, arriveerden om te confereren met Darlan, die reeds in conferenties is met Boisson over de Franse Noordafrikaanse situatie. De nieuwsbladen deelden mede, dat de Franse mobilisatie van Noord-Afrika met grote snelheid voortgang vindt onder Giraud (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 1.12).

OPSTOOTJES IN TOULON.

De radio van Vichy zeide, dat gisteren opstootjes uitbraken in het vlootarsenaal van Toulon en dat als resultaat daarvan de poorten werden gesloten tot nader order. Men zeide, dat de uitbarsting plaats vond toen opdracht werd gegeven om het werk te hervatten voor het eerst na de vernietiging van de Franse vloot (op een klein gedeelte na) en de bezetting van de basis door de Duitsers. Een verklaring van Vice Admiraal Marquis, die door de radio werd uitgezonden, zeide: „Door de moeilijkheden, die gisteren werden ondervonden over de hervatting van het werk in het arsenaal en de wanordelijkheden, die daarvan het resultaat waren, zullen de poorten van het arsenaal worden gesloten tot nader order". Geen uitleg werd gegeven van de moeilijkheden (Londen, (AP) 1.12).

LOCOMOTIEVEN IN FRANKRIJK BESCHADIGD.

Het Britse Ministrie van Luchtvaart zeide: „Locomotieven werden heden in Noord-Frankrijk beschadigd tijdens operaties van Mustangs, die tot het samenwerkingscommando van het leger behoren. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist." (Londen, (AP) 30.11).

32 DUITSE VLIEGTUIGEN OP DE GROND VERNIELD.

De radio van Moskou deelde mede, dat duikbommenwerpers omlaag suisden op een Duits vliegveld aan het Volkhov-front ten Zuid-Oosten van Leningrad en 32 uit de 45 Duitse vliegtuigen vernielden of ernstig beschadigden (Moskou, (AP) 30.11).

BEROEMDE DUITSE VLIEGER GEVANGEN.

„Pravda" meldde, dat de held van de Luftwaffe, Hans Mueller, die meer dan 500 vluchten maakte boven Engeland en Afrika, werd neergeschoten en thans oorlogsgevangene is. Hij droeg 3 ijzeren kruisen (Moskou, (AP) 30.11).

VERKLARINGEN VAN ECUADORIAANSEN PRESIDENT.

President Arroyo del Rio van Ecuador zeide op een persconferentie in het Waldorf Astoria Hotel na zijn aankomst te New York, dat „President Roosevelt een onuitwisbare indruk op mij gemaakt heeft door zijn zeer hartelijke wijze van optreden en zijn grondige kennis van Latijns Amerikaanse zaken".

Toen hem gevraagd werd of hij zich in de Verenigde Staten bevond om verdragen of overeenkomsten te zoeken tussen de twee landen antwoordde Arroyo: „De reis werd niet gemaakt om concrete voordelen te behalen, doch om de vastbeslotenheid van het Ecuadoriaanse volk te betuigen om achter de Verenigde Staten en de rest van de Verenigde Landen te staan in de strijd om de democratie. Ecuador is het eerste Zuidamerikaanse land, dat een doeltreffende samenwerking aan de Geallieerde zaak heeft verleend en het land heeft toegestaan, dat militaire bases werden aangelegd op zijn kust te Salinas en op de Galapagos-eilanden.

Het is duidelijk, dat de samenwerking, welke door Ecuador verleend wordt, niet slechts met het gevoel geschiedt, doch ook tastbaar is".

De President voorspelde, dat de betrekkingen tussen de landen van het Westelijk Halfrond „groot en zelfs nauwer" zullen zijn na de oorlog (New York, (AP) 30.11).

DE BELANGRIJKHEID VAN DE ZEEMACHT.

De leiders van de Noordamerikaanse en Britse Marine zeiden op een noenmaal, dat gegeven werd door de Noordamerikaanse Sociëteit ter gelegenheid van „Thankgivingsday", dat de gecombineerde vloten aan de wereld reeds een nieuwe les geleerd hebben, wat betreft het maken van een zeemacht en dat zij uiteindelijk Hitler zullen vernietigen.

„De Geallieerde vloten hebben de Verenigde Landen in staat gesteld om aan te vallen en zij zullen doorgaan met te vallen, wanneer en hoe de strategie zulks vereist", aldus verklaarde A. V. Alexander, de eerste Lord van de Britse Admiraliteit. Admiraal Harold Stark, het hoofd van de Noordamerikaanse zeestrijdkrachten in het Europese oorlogstheater zeide: „De mogendheden op het vasteland hielden vast aan het valse vooroordeel, dat vliegtuigen die van grondbases opereren uit eigen kracht de zeemacht kunnen vernietigen." (Londen, (AP) 30.11).

ROND NIEUW GUINEA.

Vern Haugland seint uit Nieuw Guinea:

Hun taak verlicht zijnde door lucht- en grond-bombardementen veroverden Australische woudvechters het strandgebied op 900 meter ten Oosten van Gona en breidden zij de wig binnen de 32 kilometer lange strook, welke nog wordt gehouden door de Japanners.

Men gelooft, dat verschillende honderden van Generaal Tomatore Horis' strijders zijn afgesneden in Gona, het kustdorpje, waarin de Australiërs een week geleden binnendrongen. De Japanse rechterflank is daar vastgeslagen tegen het Geallieerde offensief.

Noordamerikaanse Vliegende Forten lieten intussen vele bommen van 1000 pond neervallen op het gebied van Gona. Branden werden gesticht. Een Japanse ammunitie-opslagplaats werd getroffen en toen de ontploffingen ophielden, waren nog slechts 2 inlandse hutten overeind blijven staan in de buurt.

P-40 gevechtsvliegtuigen volgden met duikbombardementen en beschietingen.

De artillerie-batterijen donderden als rechtstreekse steun voor de grondtroepen. Andere Vliegende Forten trotseerden de stormwolken boven zee en snelden naar de zee-engten bij het door de Japanners bezette Nieuw Britannië om 4 vijandelijke torpedojagers te verdrijven met 500-ponders. Twee torpedojagers werden definitief getroffen en de andere wenden zich in volle vaart naar het Noorden.

Volgens de terugkerende vliegers werd een torpedojager niettegenstaande zijn ontwijkende manoeuvres vlak achter de schoorsteen geraakt. Toen hij het laatst gezien werd, stond hij in brand en helde sterk over, al pogende een nabijliggend eiland te bereiken. Van de tweede werd de vaart aanzienlijk verminderd door herhaalde treffers. Deze deed pogingen om de andere in hun vlucht te volgen. (Ergens op Nieuw Guinea, (AP) 30.11).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit:

„Stille Zuidzee: (alle data zijn Oosterlengte).

Op 28 November vernielden Noordamerikaanse patrouilles op het eiland Guadalcanal een belangrijke hoeveelheid vijandelijke wapenen en ammunitie in het gebied aan de bovenloop van de rivier Lunga. Andere operaties op het eiland waren beperkt tot minder grote grondactiviteiten.

Vliegende Forten vielen een vijandelijk convooi ten Westen van het eiland Nieuw Georgië aan. Het convooi bestond uit 2 vrachtschepen, geëscorteerd door 3 torpedojagers. 5 Bomtreffers werden geplaatst op een van de vrachtschepen. 3 Van de 10 vijandelijke 0-jagers, die onze vliegtuigen poogden te onderscheppen, werden neergeschoten. De Forten leden geen ernstige schade" (Washington, (AP) 30.11).

COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van New Delhi luidt als volgt:

„Gisteren (30 November) zetten gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers van de Royal Airforce hun aanvallen voort op vijandelijke objecten in het bezette Birma.

Gevechtsvliegtuigen voerden een offensieve vlucht uit boven de rivieren Maya en Caladam. Een Japanse rivierstoomboot werd ernstig beschadigd. Bommenwerpers vielen vijandelijke gebouwen aan langs de rivier Myittah. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 1.12).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Gisteren waren onze patrouilles actief in de buurt van El Agheila. Een geringe luchtactiviteit heerste gisteren boven het Oostelijk deel van Cyrenaica en 2 ME109's werden neergeschoten door onze gevechtsvliegtuigen boven de voorste stellingen van den vijand. De vorige nacht schoten onze gevechtsvliegtuigen een JU88 neer boven de weg van El Agheila. De havengebieden van Bizerte werden wederom gebombardeerd in de nacht van 29 op 30 November. Gisteren poogde een koopvaardijschip van de As het eiland Pantellaria te naderen. Het werd evenwel getroffen door bommen tengevolge waarvan een grote ontploffing plaats vond. Onze gevechtsbommenwerpers vielen de vliegvelden Comiso en Gela aan op Sicilië en richtten belangrijke schade aan. Van deze en andere operaties worden 2 onzer vliegtuigen vermist" Cairo, (AP) 1.12).

DE ECONOMISCHE VERANDERINGEN IN GROOT BRITANNIË.

Het Argentijnse blad „La Union" (Tucuman) van 29 October schrijft over de economische veranderingen, welke thans in Groot Britannië plaats vinden en verklaart:

„Het meest opmerkelijke wat in Groot Britannië tijdens de oorlog bereikt is en zijn positie na de oorlog zal verzekeren, is de onwenteling, welke plaats vindt op het veld van economie. Dit betekent dat de productie slechts wordt geleid door de Staat zonder op enige wijze aan de democratie of particuliere zaken afbreuk te doen. Elkeen moet dit beschouwen als een interessant verschijnsel van het grootste belang.

De nieuwe structuur, welke in Groot Britannië wordt gevormd is niet van het socialistische soort en berust evenmin op het kapitalisme. Zij is een geheel nieuwe soort, waarin de beste elementen van het particuliere initiatief en het Staatstoezicht worden samengebracht en waarin alles wordt onderworpen aan een gewone proef van ondervinding: namelijk of de productie toeneemt of niet.

Tot nu toe zijn de beste resultaten bereikt in Groot Britannië's oorlogsnijverheid door hoofden, die groter zijn dan die van enig land ter wereld, en Regeringswerkgevers en werknemers hebben democratische overeenkomsten bereikt van een vruchtbaar soort. Dit ging stap voor stap tot al Groot Britannië's energie werd betrokken in een algemene oorlogsinspanning.

Zo is het in Groot Britannië mogelijk geweest de rampzalige geschillen tussen kapitaal en arbeid te vermijden, welke in andere landen heeft geleid tot anarchie of het herstel van de reactionaire dictatorschappen."

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— Madrid: 14 Nieuwe kerken zullen gebouwd worden in de fabrieksvoorsteden van Madrid. Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Leopolde Eyo y Garay, de Bisschop van Madrid en Alcala, deelde mede, dat getracht zal worden ieder jaar er 2 te bouwen. De levensomstandigheden van de mensen in de Madrileense voorsteden zijn zeer droevig en arm. Elk van deze nieuwe parochies zullen dan ook niet alleen dienen om de H. Mis te lezen, maar ook om de armen te spijzigen en de kinderen te onderwijzen.

De binnenstad van Madrid staat vol kerken, doch de voorsteden hebben er geen. 400.000 Inwoners van Madrid hebben geen parochiekerk. De beste priesters van het diocees zijn belast met de organisatie van het parochiële werk in de voorsteden.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Londen: Een dikke walgelijke rook van een brandende olie-fabriek bedekt nog Toulon en in de haven staan de zware kruisers „Algerie", „Duplex" en „Colbert" nog in brand, volgens berichten uit Vichy.

— Londen: Anthony Eden zeide in het Britse Lagerhuis, dat een verklaring betreffende Darlans positie alsmede betreffende de militaire en politieke situatie in Noord-Afrika spoedig in een geheime vergadering zal worden afgelegd.

Aneurin Bevan protesteerde tegen een debat over Darlan in een geheime vergadering. Hij was van mening, dat zoiets een „grote onrust" zou veroorzaken, omdat velen zouden denken, dat de Regering „zich schuldig maakte aan bedrog".

Earl Winterton stelde voor, dat de Regering de geheime vergadering over Noord-Afrika zou gebruiken om een uitleg te geven van het uitblijven der verklaring betreffende het ketenen van de gevangenen. Attlee zeide tevoren, dat de Regering nog in verbinding staat met Zwitserland, dat bemiddelt in deze quaestie.

— Moskou: Terwijl de strijd toenam om de spoorlijn, welke Vyazma en Rzhev verbindt, zond de Commandant van de 9e Duitse tankdivisie in dit gebied een verzoek om hulp. De Sovjets deelden mede, dat zij een document veroverden, welke zeide: „Ik vraag vandaag om hulp. Morgen zal het te laat zijn. Het Russische leger heeft lijnen doorgesneden, vele vrachtauto's en vliegtuigen vernield alsmede bruggen opgeblazen en de snelle cavalerie verspreid over het gehele district."

— Londen: De bezetting van Réunion door de Strijdende Fransen werd gedaan met de „absolute en volledige goedkeuring en medeweten van de Britse Regering", zeide een commentator van het Britse Departement voor Buitenlandse Zaken.

— New York: De Britse radio, welke in New York gehoord werd, zeide, dat de Russen en Duitsers binnen de stad Rzhev reeds in felle gevechten gewikkeld zijn en een bericht van de Londense „Evening News" uit Stockholm zeide, dat Russische schoktroepen de Duitsers uit huis na huis slaan.

— Washington: De Noordamerikaanse Secretaris van Marine zeide op een persconferentie, dat hij geen officiële bevestiging had van de vernietiging van de Franse vloot te Toulon, „doch indien het niet waar was, de feiten thans zeker voor de dag zouden zijn gekomen. Alzo is de vloot klaarblijkelijk vernield."

Grepen uit de Behandeling van de Surinaamse Begroting 1943

In zeer scherpe bewoordingen geeft de Gouverneur van Suriname in de „Memorie van Antwoord" een antwoord op de talrijke grieven, die de Staten van Suriname in hun „Voorlopig Verslag" van de Surinaamse Begroting 1943 naar voren brachten. Om een inzicht te krijgen in datgene, wat er gaande is in Suriname geven wij hier een gedeelte er van weer.

Van de in het Voorlopig Verslag tot uiting gebrachte gevoelens van medeleven met de door de oorlog zo zwaar getroffen delen van ons Koninkrijk, heeft ondergetekende [1]) niet instemming kennis genomen. Echter doet de wijze waarop deze gevoelens worden uitgedrukt, gezien ook in het licht van sommige andere opmerkingen in dit stuk, bij hem de vraag rijzen of men zich wel voldoende realiseert, dat ook dit gebiedsdeel als deel van het zich in oorlog bevindend Koninkrijk ten volle in de oorlog betrokken is en aan de daarvoor onvermijdelijke uiterste krachtsinspanning heeft deel te nemen, zodat het al zijn streven moet richten op een zo groot mogelijke steun aan de Geallieerde zaak, materieel, moreel en personeel.

„Surinaams Isolationisme".

Zekere passages in het verslag zouden kunnen doen vermoeden, dat nog steeds verschillenden menen, dat iets als een „Surinaams isolationisme" bestaanbaar zou zijn en dat men zich hier, in tegenstelling met de rest van de wereld, de weelde zou kunnen veroorloven van onverkorte handhaving van alleen in vredestijd ten volle bestaanbare vrijheden en voorrechten.

De oorlogvoering en wat ze medebrengt, eist evenwel onverbiddelijk de concentratie van velerlei bevoegdheden bij de overheid, welke bij hantering daarvan recht heeft op volledige loyale medewerking van allen.

Mocht zulks nog steeds niet tot enkelen zijn doorgedrongen, dan zullen dezen tot hun schade ondervinden, dat gezagsondermijning in oorlogstijd een misdrijf wordt geacht, waartegen met uiterste gestrengheid dient te worden opgetreden. Geen enkele positie verschaft een vrije brief om verwijdering te bewerken tussen bevolkingsgroepen, die elkander in oorlogstijd meer dan ooit en zonder voorbehoud nodig hebben, of tot belemmering van de overheid in haar oorlogstaak.

Tot dusverre kon ook onder de staat van beleg het overgrote gedeelte van de normaal burgerlijke verhoudingen worden gehandhaafd, maar wanneer deze overigens gewenste toestand ten gevolge van het ontbreken van de daarvoor noodzakelijke zelftucht bij enkelen schadelijke gevolgen zou blijken mede te brengen, zal ondergetekende niet aarzelen in te grijpen. Hij vertrouwt echter, dat het gezond verstand van het overgrote, weldenkende deel der bevolking voldoende invloed zal oefenen om te voorkomen, dat het onverantwoordelijk gedrijf van een paar heethoofden tot een ook door hem allerminst gewenst ingrijpen zou noodzaken.

De klachten over vermeend „ondemocratisch" optreden kunnen voor een groot gedeelte op rekening worden geschreven van vorenvermeld gebrek aan inzicht in wat de oorlogvoering eist.

De begroting voor 1942 werd door ondergetekende op eigen gezag vastgesteld, niet omdat de Staten „slechts een kleine verhoging in de uitgaven hadden gebracht". Dat ware geheel onnodig geweest, want de aanneming van een amendement op een post verplicht den ondergetekende niet van de hogere raming der uitgaven van die post ten volle gebruik te maken. Het was wegens de aard der aangenomen amendementen, dat zijnerzijds de begroting is vastgesteld omdat het college daarbij was getreden in bevoegdheden, welke de staatsregeling uitsluitend aan het bestuur toekent.

De quaestie der landskinderen.

Het verwijt dat van bestuurszijde onderscheid gemaakt zou worden tussen de in Nederland en hier geboren Nederlanders of Nederlandse onderdanen, wordt opnieuw door ondergetekende als volkomen onjuist te enenmale verworpen.

Wanneer de keuze voor een bepaalde functie op iemand valt, hetzij hij hier of elders werd geboren, geschiedt dit uitsluitend op zakelijke overwegingen gegrond op de eisen, welke die functie stelt. Men kan betreuren, dat de Surinaamse gemeenschap niet in ruimere mate de krachten kan leveren om in het bestuursapparaat in dit land vooraanstaande betrekkingen te bekleden, men bedenke daartegenover dat vele beter opgeleide en actieve Surinamers een loopbaan in andere delen van het Koninkrijk hebben gekozen — een omstandigheid, welke in rijksverband gezien slechts toejuiching verdient — maar waartegenover men dan ook moeilijk bezwaar kan maken als uit andere rijksdelen afkomstige Nederlandse onderdanen hier een werkkring vinden. Overigens vergete men niet, dat de groep, waaruit hier te lande voor vooraanstaande functies kan worden geput, van vrij bescheiden omvang is.

Het is een niet ongewoon algemeen menselijk verschijnsel, dat sommigen in overschatting van eigen bekwaamheden zich herhaaldelijk gepasseerd wanen en daarbij gaarne niet eigen onkunde als oorzaak willen zien. Dat men dan in discriminatie van ras de verklaring zoekt komt overal ter wereld voor, waar mensen van verschillende afstamming in één gemeenschap samenwerken. Wanneer echter de Staten zich slechts tot tolk van dergelijke elementen maken en niet beginnen met zakelijke overwegingen aanwezig te achten in gevallen als zij noemen, wordt de gedachtenwisseling tussen bestuur en vertegenwoordiging verlaagd tot een peil, dat de waarde van de door het college blijkens het voorlopig verslag zo zeer op prijs gestelde democratische staatsvorm ernstig afbreuk kan doen.

Daarbij komt, dat in een bespreking welke ondergetekende met den voorzitter der Staten en de commissie van rapporteurs kort vóór het verschijnen van het voorlopig verslag over deze zaken heeft gehad, de feitelijke onjuistheid van de bij een aantal als voorbeeld genoemde gevallen vermelde gegevens is aangetoond. Desalniettemin is met die mededelingen op geen enkele wijze in het voorlopig verslag rekening gehouden. Zo zou het vermoeden kunnen rijzen, dat de leden van wie deze z.g. voorbeelden afkomstig zijn in elk geval deze als politieke agitatie-middelen, zelfs tegen beter weten in, wensten te handhaven. Een dusdanige handelwijze kan bezwaarlijk bijdragen tot het scheppen van de atmosfeer, welke voor rustig overleg nodig is en nadert de grens van het toelaatbare op bedenkelijke wijze.

Zo is bij die bespreking duidelijk gemaakt, waarom de omvorming van een bestaande departementsafdeling in een zelfstandige dienst belang, is geschied: het is overigens een zeer onaannemelijke veronderstelling, dat het bestuur diensttakken of functies zou instellen uitsluitend om iemand een positie te geven.

Scheiding tussen „Surinamers" en „Nederlanders".

Ten aanzien van de bevordering van een brigadier der schutterij tot reserve 2de luitenant voor speciale diensten (in tijdelijk verband) bij de Koninklijke Landmacht moge overigens worde opgemerkt, dat het hier betreft een Koninklijke benoeming, waaromtrent de ondergetekende geen inlichtingen kan geven. De Staten richten zich hier met hun opmerkingen voor rasdiscriminatie tegen de Regering.

In verband met dit laatste moge in het algemeen nog het volgende worden opgemerkt. Dat er een scheiding zou bestaan tussen „Surinamers" en „Nederlanders" in algemene zin, als waarvan het voorlopig verslag gewaagt, meent ondergetekende gelukkig te kunnen ontkennen. Dat er een scheiding heeft bestaan, bestaat en zal blijven bestaan tussen sommige „Nederlanders", is uiteraard vanzelfsprekend. Er is geen land ter wereld, met verschillende bevolkingsgroepen, waar niet soortgelijke tegenstellingen bestaan.

De feiten, waarop de Staten zich blijkens het voorlopig verslag menen te kunnen beroepen om een zodanige vermeende algemene tegenstelling te argumenteren, zijn daartoe geheel ondeugdelijk, naar uit het voorafgaande zal zijn gebleken. Wie tot insinuaties en onjuistheden als in dat stuk voorkomen, zijn toevlucht neemt, verraadt slechts de zwakte van zijn standpunt. Maar ook de toon waarin het voorlopig verslag dit jaar is gesteld, draagt er allerminst toe bij, ook al door de hinderlijk veelvuldig gebruikte uitdrukkingen „Surinamers" en „Hollanders" om tegenstellingen, waar zij mochten bestaan, op te ruimen.

Daar, waar echter zulke tegenstellingen bestaan, zal een vertegenwoordigend college als de Staten, dat alle bevolkingsgroepen zonder onderscheid vertegenwoordigt, naar de mening van den ondergetekende, in de eerste plaats geroepen zijn te trachten misverstanden, waaruit tegenstellingen veelal geboren worden, uit de weg te ruimen.

Door steeds te hameren op van één kant vernomen bezwaren en daaraan publieke aandacht te wijden, ongeevenredigd veelal aan hun werkelijke omvang en terwijl men toch weet, dat geen enkel bestuur in staat is het iedereen naar de zin te maken, geeft men echter voedsel aan ontevredenheid en tegenstellingen.

De schampere, persoonlijke en grievende bewoordingen, waarin het voorlopig verslag op vele plaatsen is gesteld, geven overigens allerminst blijk van een verlangen tot bevordering van samenwerking en overleg, als de Staten dit van hun kant, volgens hun zeggen, op prijs zouden stellen.

Beknotting der Vrijheid.

Geheel tegengesteld aan de mening der Staten, als zou beknotting van de vrijheid van meningsuiting en het recht van vergadering bestaan, doet ondergetekende opmerken dat er in het lopend jaar talrijke vergaderingen zijn gehouden. Op die vergaderingen bleek echter, dat zij, die zich leiders noemen van bepaalde groepen, zich allerminst bewust zijn van de verantwoordelijke positie, welke, vooral in deze tijd, ook op hen rust. Van die zijde wordt maar al te vaak veeleer een bepaalde ontstemming opgewekt, waaruit weer tegenstellingen geboren kunnen worden. Het zal duidelijk zijn, dat het bestuur nauwlettend daarop acht slaat en alle nodige maatregelen zal nemen, ter voorkoming van voor de Surinaamse gemeenschap ongewenste gevolgen van zodanig optreden.

Het is een gering aantal personen, dat door zijn wijze van spreken en voordragen van feiten, op de menigte invloed tracht te verkrijgen, zonder zich bewust te zijn van zijn verantwoordelijkheid. Het is deze kleine groep, die een ontevreden stemming tracht wakker te roepen of levendig te houden en die hierbij zeer ernstig moge zijn gewaarschuwd, dat 's bestuurs lankmoedigheid grenzen heeft.

Omtrent de toepassing van artikel 31 der Surinaamse staatsregeling is het vorig jaar reeds zoveel gezegd, dat het weinig zin heeft, daarop opnieuw in te gaan, zulks te minder wijl de in het voorlopig verslag aangehaalde voorbeelden al de jaren 1940 en 1941 betreffen.

De persoonlijke vrijheid in gevaar.

Omtrent het betoog in het voorlopig verslag als zouden de beginselen der democratie niet meer ten grondslag liggen aan het bestuursbeleid en als zoude met name een van de voornaamste rechten der democratie, de persoonlijke vrijheid momenteel in gevaar verkeren zij het volgende opgemerkt:

Dat wettelijke maatregelen ter bescherming van de vrijheid van het individu nagenoeg geheel ontbreken, moet worden ontkend. Toegegeven kan echter worden, dat termijnen, die de duur van de voorlopige aanhouding van verdachten regelen, gunstig zouden kunnen werken met betrekking tot bescherming dier vrijheid.

Ondergetekende is bereid te doen onderzoeken, of aan zulke voorschriften behoefte bestaat.

Met klem wordt opgekomen tegen de voorstelling welke het voorlopig verslag geeft, als zoude van een laakbare en onhoudbare toestand met betrekking tot de voorlopige aanhouding van verdachten moeten worden gesproken.

De bewering, dat de duur der voorlopige hechtenis geheel en al overgelaten is aan de beoordeling van de opsporende en vervolgende ambtenaren, die naar eigen believen met daaraan verbonden willekeur de voorlopige aanhouding langer of korter maken, is in haar algemeenheid dan ook onjuist.

Zal de aanhouding in de eerste instantie uiteraard aan de beoordeling van de opsporende en vervolgende ambtenaren moeten worden overgelaten, over de verdere duur van de aanhouding wordt door den procureur-generaal contrôle geoefend in het stadsdistrict en het district Suriname door overlegging van een wekelijkse staat vanwege het huis van bewaring.

Het contact op dit punt met de andere districten is uiteraard minder nauw, doch de nodige aandacht wordt ook daar aan dit onderwerp gewijd.

Er zijn echter gevallen, waarin de praeventieve hechtenis langdurig lijkt, wanneer men de omstandigheden niet kent, waartoe zulk arrest heeft geleid. Dat betekent echter geen willekeur.

Op zichzelf is de opmerking dat er geen termijn is voorgeschreven voor het Openbaar Ministerie, om een strafzaak in appèl te doen dagvaarden juist. De practijk geeft echter geen aanleiding tot het — bedekte — verwijt dat het Openbaar Ministerie de zaken te lang onder zich houdt.

Het afpersen van bekentenissen.

Met betrekking tot „andere wantoestanden", die bij de politie zouden bestaan en die tot bepaalde systemen zouden zijn uitgegroeid, met name als zoude het o.a. vaak voorkomen, dat door mishandeling of door intimideren en vaker nog door soms zeer lange aanhoudingen, bekentenissen worden afgeperst van verdachten, die dan ter terechtzitting hun bekentenissen intrekken onder opgave van de vermelde redenen, waardoor het voor den rechter uitermate moeilijk wordt, een juiste beslissing te nemen, moge ondergetekende erop wijzen, dat nimmer een aangifte daarvan is ingekomen.

Het is een bekend verschijnsel, niet alleen in Suriname, dat delinquenten die achteraf hun bekentenis betreuren, vooral in gevallen, waarin de verdere bewijsvoering niet al te sterk is, beweren, dat vexatie plaats vond.

In die enkele gevallen, waarin door derden mededeling gedaan is van vermeende vexatie, heeft het onderzoek niet kunnen leiden tot een positief resultaat.

Dat ongemotiveerd soms personen in arrest worden gesteld om hen daarna zonder meer wederom op vrije voeten te stellen, zoals sommige leden menen den te weten, moet worden ontkend. De insinuatie, als zoude in zulke gevallen, het motief hiervoor meestal te zoeken zijn in een persoonlijke wraakneming van den betreffenden ambtenaar, versterkt het betoog op dit punt niet.

Dat het voorlopig aanhouden van verdachten wegens feiten, waarop geen gevangenisstraf of hechtenis is gesteld, een verder niet zelden alhier voorkomend verschijnsel zoude zijn, is niet gebleken.

Het is uiteraard niet uit het sluiten, dat in een enkel geval het aanvankelijk oordeel ten opzichte van de toepassing van een strafwetartikel, waarop voorlopige aanhouding is toegelaten moet worden gewijzigd, terwijl het eveneens zou kunnen voorkomen, dat de rechter een ander oordeel heeft dan de vervolgende ambtenaar.

Ook ten aanzien van de beoordeling van de gevallen, waarin artikel 72 van het Surinaams wetboek van strafvordering voorlopige aanhouding toelaat, kan verschil van inzicht bestaan. Dat op de materiële vereisten van artikel 72 namelijk vrees voor vlucht of herhaling van misdrijf niet gelet zou worden, is bepaaldelijk onjuist. Er is echter nog een derde materiële vereiste, dat het voorlopig verslag niet noemt namelijk „enige andere gegronde reden van maatschappelijke veiligheid", hoewel artikel 72 uitdrukkelijk daarvan melding maakt.

In vele gevallen zal daarin mede de grondslag voor de voorlopige aanhouding moeten worden gezocht.

De integriteit van den Surinaamsen rechter in het geding.

De opmerking, dat van zodanige langdurige aanhouding het gevolg zou zijn, dat vaak vonnissen worden gewezen, die onder andere omstandigheden beslist niet (onderstreping in voorlopig verslag) zouden zijn uitgesproken, is niet voor beantwoording vatbaar.

Deze positieve opmerking, welke de integriteit van den Surinaamsen rechter schijnt aan te tasten zou, buiten de Staten gemaakt, aanleiding zijn tot een vervolging ex artikel 136 sexies Surinaams wetboek van strafrecht.

De slotsom van het onderdeel van het voorlopig verslag, dat in het voorafgaande beantwoording vindt, zoude macht treden in de plaats van recht (onderstreping in voorlopig verslag) en als zouden de geschetste vermeende wantoestanden, zoals voorlopig verslag dit aanduidt te wijten zijn aan het beleid van den procureur generaal, acht ondergetekende dan ook niet gemotiveerd.

[1]) Met „ondergetekende" wordt iedere keer bedoeld de Gouverneur van Suriname.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 1 Dec.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, Louise de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431, Amerikanenkamp Rio Canario en Hr. De Boer 2, Hotel Suite 1.

Cabaret Club „Curaçao Express". Voor een spoedig te houden Cabaret-avond vragen wij medewerkers. Iedereen, die meent iets te kunnen presteren op Toneel-, Zang-, Dans-, Muziek- of Variétégebied is welkom. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door den Heer H. A. Oetelmans, Jan van Nassaulaan 4.

Sportclub „Asiento": Tennis: Hierbij roepen wij alle tennisspelers op voor deelneming aan de **onbekende handicap wedstrijden** (32 services per wedstrijd), die in de afgelopen jaren buitengewoon goed geslaagd zijn en waarvoor steeds een grote belangstelling bestond. Het ligt in de bedoeling de wedstrijden te houden in de periode van 15 December tot 10 Januari. Opgave voor deelneming vóór 10 December te richten tot de leden van de tenniscommissie te weten: Mevrouw De Vries, Euwe, Karhof, Van Tent, De Nieuwe en Oostlander.